

Ε. Παχυν 377

Ο ΘΕΑΤΗΣ,

Δοκίμια τεχνολογικά περὶ τὰ τῆς κίττας,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΚΟΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ,
ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΙΚΟΝ,

Ἐκδιδόμενον δις τῷ μηνὶ

παρὰ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΧΙΝΑ.

ΑΡΙΘΜ. 5. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.

Θῆξας δὲ καὶ φωτ' ἀρετᾶ, ποτὶ
πελώριον ἄρμασε κλέος ἀ-
νήρ, θεῶν σὺν παλάτῃ.

ἦτο,

Μὲ τὴν ἀρετὴν ἀκονῶντες τοὺς ἀνδρας,
εἰς ὑψηλὴν τοὺς ἐκτέρομεν δόξαν, σὺν
θεῶν βοηθῶ. Πινδ. Ὀλύμπ. εἰδ. 6.

ἘΝ ΛΟΗΝΑΙΣ.

Ἐκ τῆς τυπογραφίας Γεωργίου Πολυμήρη.

1837.

Ο ΘΕΑΤΗΣ,
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΗΘΙΚΟΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΙΚΟΝ.

Ἀριθμὸς 6. Περίοδος Πρώτη. τῇ 15 Ἰανουαρ. 1837.

Ἡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΠΥΞΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΑΝΔΡΟΣ.

Ἠθικὴ τεχνολογία.

Ὁ καιρὸς εἶνε πέλαγος· ταξείδιον ἢ ζωὴ πλοῖον ὁ ἀνθρώπος κυβερνήτης ὁ νοῦς. Καθὼς εἰς τὴν θάλασσαν ἕκαστος δρόμος ἀρχίζει μὲν ἀπὸ τῆς γλυκερᾶς παράλια τῆς πατρίου γῆς, ἐπαναστρέφεται δ' εἰς αὐτὰ, οὕτως ὁ ἀνθρώπινος βίος τὸ αἰώνιον ἔχει ἀρχὴν καὶ τὸ αἰώνιον τέλος. Ἐκεῖ μὲν τὸ πλοῖον ἀνέμους δεξιῶς καὶ ἐναντίους, νηνεμίας καὶ τρικυμίας εὐρίσκει διὰ τῆς ἐμπειρίας καὶ γενναιοκαρδίας τοῦ πλοιάρχου κατενοδοῦται, ἢ ποτὲ μὲν διὰ κακὴν κυβερνήτην χάνεται, ποτὲ δὲ διὰ μικρότητα ἢ σαθρότητα, καὶ ἄλλοτε διὰ τὴν ἀνίκητον τῶν στοιχείων θηριωδίαν. Ἐνταῦθα δ' ἐν τῇ ζωῇ, εἰς παντοίας ὑπόκειται τύχας ὁ ἀνθρώπος· νοημοσύνη μὲν καὶ εὐψυχία παροῦσαι, εἰς τὸν λιμένα τὸν κατευθύνουσι, φεαυλότης δὲ καὶ ἀνισχυρότης τὸν καταστέφουσιν, ἢ καὶ στερεώτατον ὄντα τὸν καταβάλλει ἢ τῶν πραγμάτων ἀκαταμάχητος δύναμις. (1)

Τί δὲ ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ;

Ὡ σκιαὶ τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Περικλέους, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Ἐπαμινώνδου, τοῦ Τιμολέοντος, τοῦ Κλεομένους, τοῦ Δίωνος, τοῦ Ἀρχύτα, τοῦ Πιπτακοῦ, τοῦ Φιλοποίμενος, καὶ τούτων ἀδελφαί! Σᾶς ἐπικαλοῦμαι, ὦ θεῖαι! ὦ προγονικαὶ τῆς πολιτικῆς μουσαι, ἀέννηον ἔχουσαι καὶ ζῶν διὰ παντὸς, τῆς διδαχῆς καὶ τοῦ παραδείγματος τὸ κελάδημα! Σεῖς ἐμ-

(1) Καὶ Θεοῦ καλῶς τὰ παρόντα μὴ βραβεύσαντος, οὐ δέομαι πάλιν ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν καὶ παρασκευάς, ἀλλ' ἀπαλλάξομαι. Μάρκος Βρούτος, κατὰ Πλουτάρχου.

πνεύσατέ με· σείς σχεδίασατε, πῶς ἄρα ὁ τῶ ὄντι, ὁ καὶ πράξει καὶ θεωρίᾳ, ὁ καὶ ὢν καὶ λεγόμενος πολιτικός ἀνὴρ φέρεται;

Βλέπετε τὸν ναύτην πῶς μεθοδεύει ἀσφαλῆ καὶ εὐκληρὸν πλοῦν; Τοὺς ὀφθαλμούς κρατεῖ προσηλωμένους εἰς τὴν γῆν· εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰς τὸν μαγνητικὸν γνῶμονα. Καὶ τοῦ πολιτικοῦ στάδιον, ἡ σωτηρία ὑπάρχει καὶ ἡ αὔξησις τῆς πατρίδος. Ὅλα μὲν τὰ ἄλλα δεύτερα ἔχει, εἰς τὴν πατρίδα δὲ προσκολλᾷ τὸν νοῦν του καὶ τὴν καρδίαν, δίκαιος δὲ καὶ ἀψευδὴς καὶ μεγαλόψυχος, σὺν Θεῷ πράττει, καὶ ναυτικὴν ὑπακοῦει πυξίδα, κατὰ πρῶτα τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος. Ἄσκη εἶνε ὁ Πόλος του, ὁ κάλλιστος καὶ ἐρασιμιώτατος καὶ ἀκινδυνότατος ἀστὴρ· ἐκεῖ δι' αὐτὸν τρέφει ἡ ἱστορία τοὺς οἰωνοὺς τῆς ἀθανασίας, οἰωνοὺς τοὺς ἀρίστους καὶ θεοφιλεστάτους . . .

Εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Ἄν εἶνε τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἡ τάξις, παράδεισος πλουτισμοῦ καὶ ὑλικῶν ἀπολαύσεων καὶ βρασιώνης, ἀλλὰ κάμινος μόχθων καὶ ἀγώνων, ἔτι δὲ καὶ κινδύνων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος πρὸς τὴν πατρίδα διηνεκῶς καιομένη· εἶνε εἰρμὸς ὀλοκαυτώσεων τοῦ ἰδίου συμφέροντος ὑπὲρ τοῦ κοινού. Ἐκεῖ πολλάκις ἀποθέτει πρόωρα τὴν ζωὴν ἔνδοξος, καὶ πάντοτε σχεδὸν πτωχὸς παύει τὸ ἔργον, στεφανούμενον ὑπὸ δόξης.

Ἴδιον αὐτοῦ εἶνε μὲν ἀναγκαίως καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ λέγειν, ἀλλ' ἐξαίρετον ἔχει τὸ πράττειν καὶ ἐνεργῶς ἐπιτελεῖν (1), εἴτε πατρίδα δεδουλωμένην μέλλει νὰ ἐλευθερώσῃ, εἴτε δι' ἀσθένειαν προστατευομένην νὰ ἐξανδρώσῃ, εἴτε ξενοκρατούμενην ν' ἀποδώσῃ εἰς ἑαυτὴν, εἴτε δυσνομούμενην καὶ λωβωμένην νὰ μεταγάγῃ εἰς εὐνομίαν καὶ κοσμιότητα, εἴτε ληλατουμένην καὶ διαρπαζομένην, προνοητικῶς νὰ οἰκονο-

(1) Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ γνῶναι καὶ πράξει. Λυσία.

μήσῃ, εἴτε στασιάζουσιν νὰ διαλλάξῃ καὶ συναρμύσῃ, εἴτε ἀπαίδευτον νὰ ἐκπαιδεύσῃ.

Ἀπλῶς, ὀλιγοτελῶς, ἀτύφως, ἀνεπιδείκτως ἐργάζεται ὁ τῶ ὄντι πολιτικός. Διὰ μικρῶν περαίνει μεγάλα, καὶ διὰ γενναίων ἀποτελεσμάτων γνωρίζεται.

Πάντῃ ξένον αὐτοῦ ὄργανον εἶν' ἡ ἀπάτη, ἐκτὸς ὅπταν ἀναγκασία καθίσταται πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος.

Οὔτε τῶν κρατούντων γίνεται κόλαξ, οὔτε τῆς πατρίδος, τοῦ αὐτῆς.

Μὲ τύχην οὐδενὸς θνητοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, μωροῦ καὶ λυμῆνος τῆς πατρίδος, οὔτ' ὁμοφύλου οὔτ' ἀλλοφύλου, συνδέει τὴν πολιτικὴν τύχην του· δηλαδὴ μὲ οὐδένα τοιοῦτον συντροφεύει, ποτὲ ὑπὲρ τῶν ἰδίων του συμφερόντων, διὰ νὰ συντρώγῃ μ' ἐκεῖνον τὰ σπλάγχνα τῆς μητρὸς του.

Ἄλλ' ἔχει φίλους ἀξίους ἑαυτοῦ, συνεργάτας εἰς τὸν πολιτικὸν ἄθλον. ἔχει δαιμόνιον ἀχώριστον τὴν τροφὸν του φιλοσοφίαν, μετὰ τῆς ὁποίας καὶ ἐμβαίνει καὶ ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν αὐλήν, πλησιάζει καὶ ἀπολείπει τὴν βουλήν ἢ τὸν δῆμον, ἀναδέχεται καὶ καταθέτει τὴν ἐπιμέλειαν τῶν δημοσίων πραγμάτων, αἰέποτε ὁ αὐτὸς τὸ φρόνημα καὶ τοὺς τρόπους, καὶ πρὶν καὶ ἤδη καὶ μετὰ ταῦτα.

Ὦντως πολιτικοῦ ἀνδρὸς χαρακτὴρ μὲν εἶνε νὰ ἐκφέρῃ τὰς πράξεις εἰς τὸ φανερόν, τέχνη δὲ, νὰ κατασιγάξῃ τοὺς ἀντιπολιτευομένους, ὄχι ποσῶς διὰ τῆς βίας ἢ τῆς διαφθορᾶς, ἀλλὰ συλλέγων ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν τὴν ἠθικὴν τῆς κοινωρίας δύναμιν μετὰ τῆς ὑλικῆς. Τότε εἶνε ἀκαταμάχητος. Οὐαὶ δὲ εἰς τὸ πολιτικὸν κράτος, ὅταν οἱ μὲν ἀντιπολιτευόμενοι αἰρωνται ἠθικῶς δυνατοὶ καὶ μεγάλοι, ἐκεῖνο δὲ ἠλιθίως ἐγκαλωπιζήται εἰς τὸ Βασιλικὸν διάδημα ἢ εἰς τὰς βίβλους τῆς ὑπατείας!

Οὐδεμία πόλις σώζεται χωρὶς ἀλήθειαν. Οὐδὲν ἔθνος προ-

χωρεῖ, οὐδὲ δοξάζεται διὰ τοῦ ψεύθους καὶ τῆς διαρπαγῆς τῶν δημοσίων. Οὐδεμία κοινωνία ἀναγεννᾶται διὰ τῆς κακίας (1). Ἀνδράποδα πολιτικά, προδύται καὶ φθορὲς τῆς πατρίδος σας! ἔρμαφρόδιτοι καὶ εὐνοῦχοι πολιτικοὶ ὁποίας δήποτε χώρας ἢ ἐποχῆς! Ἐπικατάρτατοι νὰ ἦσθε ἀπὸ τοὺς προγόνους καὶ ἀπογόνους σας! διότι κεκυφότες πρὸς τὰ παρὼντα ὡς κτήνη, ὡς ἔρπετὰ, ὡς σκώληκες, ἠστοχῆσατε καὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον. Μέταλλον ἐζητήσατε, καὶ μέταλλου ἀτίμου ἦχον θέλει κληρονομήσῃ τὸ ὄνομά σας· ἀγαθὰ ἐζητήσατε ἀπὸ τὰς πληγὰς τῆς πατρίδος σας, ὑμεῖς καὶ οἱ φίλοι σας καὶ ὅλοι οἱ συγγενεῖς σας καὶ οἱ οἰκεῖοι τῶν συγγενῶν σας καὶ οἱ γνώριμοι τῶν οἰκείων σας, καὶ ῥομφαία θανάτου καὶ Θεοῦ ὀργὴ θέλουν κατασφραῖψῃ ἐπάνω σας. Ἐλᾶτε παραχωθήτε εἰς τον πηλὸν ζωντανοὶ! καταβῆτε εἰς τὸν τάφον πνέοντες! φάγετε πηλὸν καὶ ἀναπνεύσατε θάνατον, ὦ πῆλινα καὶ θνησιμακία θηρία! ἄφαντοι γείνατε εἰς τὸν τάρταρον! Ἐκεῖ εἶνε ὁ τόπος σας· ἐκεῖ ἡ πατρίς σας· ἐκεῖ γειτονεύουσι καὶ αἱ φλέβες τοῦ μετάλλου τὸ ὁποῖον εἰδωλολατρήσατε, σβέσαντες τὸ ἱερὸν πῦρ ὃ, που ἔκαιεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος.

ἈΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ,

προβαλλομένη παρὰ τῆς Οἰκονομικῆς, Συνταγματικῆς, καὶ Ἐθνικῆς θεωρίας.

Ἡκούσῃ ποτὲ ἀπὸ στόματος ῥήτορός τινος τῆς Γαλλίας τοιαύτη εἰσὴ· ὅτι, ἂν οἱ λαοὶ προεγνωρίζον τὰ ἐξόδα τῆς αὐλῆς, τοὺς φόρους καὶ τὰς μάστιγας τῆς βασιλείας, οὐδέποτε ἤθελον στέρξῃ νὰ βασιλεύωσι.

Ἡμεῖς δὲ λέγομεν τὸ ἀνάπαλιν· ὅτι, ἂν ὅλοι οἱ βασι-

(1) Τάφος ἀνεωγμένους ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολοῦσαν· ἵος ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν . . . Ὅξεις οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα· σύντριμμα καὶ παλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ δὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. Παύλ. Ἐπιστ. πρὸς Ῥωμ. κεφ. γ'.

λεῖς ἐξευρον νὰ οἰκονομῶνται ὡς ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης Μάρκος Ἀντωνῖνος καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ δωδέκατος καὶ Ἑρρίκος ὁ τέταρτος, ἂν ὅλοι παρεδέχοντο τὴν συζυγίαν τοῦ ἡγεμονικοῦ κράτους μὲ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀρετὴν τῶν πολιτῶν, ἂν ὅλοι, ἀποτιθέμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν ἔθνικὸν μὲ ἀπόφασιν ἐνεδύοντο, οὐδέποτε οἱ λαοὶ ἤθελον ἀγαπήσῃ ἄλλο κυβερνήσεως σχῆμα παρὰ τὸ βασιλικόν· οὐδέποτε ἤθελον ἐπανίστασθαι, οὐδέποτε παραδίδοσθαι εἰς τὰς ἐπικινδύνους τῆς δημοκρατίας ῥοπάς, ἢ ἐκπίπτει εἰς ἀπηνῆ δεσμὰ κακοῦθους ὀλιγαρχίας.

Ὁ Δαναὸς, ὁ Κέκρωψ, ὁ Κάδμος, ἀλλογενεῖς ὄντες, ἐβασίλευσαν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, διότι ἐξελληνίσθησαν.

Τὴν βασιλείαν, μετατραπεῖσαν εἰς κτηνώδη τυραννίαν, καθήρσαν καὶ ἡ παλαιὰ Ἑλλάς καὶ ἡ Ῥώμη.

Αἱ μεγάλαι τῆς Ἀσίας καὶ Λιβύας ἀναστατώσεις, ἔτι δὲ καὶ πολλαὶ τῆς Εὐρώπης, προήλθον ἀπὸ τὰς ληστείας καὶ καταθλίψεις τῶν ἀπολύτων δεσποτῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἢ τὰ ἔθνη ἐπανίσταντο, ἢ ξένους δορικτήτορας ἐπερχομένους ἐδέχοντο μὲ ἀναπεπταμένας ἀγκάλας, ἐλπίζοντα μοῖραν εὐμενεστέραν.

Ὁ Ρούριχος, Νορμανδὸς τὸ γένος, προσκληθεὶς παρὰ τῶν Ῥώσων, ὡς υἱὸς τῆς Ῥωσσίας ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ αἰῶνας διήρκεσε τῶν ἀπογόνων του ἢ διαδοχῇ.

Ἡ ξενικὴ καταδυναστεία τῶν ποτὲ Αὐστριακῶν Λομβῶν, ἐξήγειρε τὴν Ἑλβετίαν εἰς τὰ ὄπλα καὶ εἰς δημοκρατίαν τὴν μετέστησεν.

Ἐσύντριψαν αἱ Κάτω χῶραι τὸν ἀλλόφυλον ζυγὸν Φιλίππου τοῦ δευτέρου τῆς Ἰσπανίας καὶ ἐδημοκρατήθησαν, διότι ὁ πύρανος ἔσφαξε τοὺς ἀντιπαπιστὰς καὶ κατεδίωκε τὴν θρησκείαν τοῦ ἔθνους.

Ὁ οἶκος τῶν Στουάρτων ἀπεδιώχθη διόλου ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸν θρόνον, ὡς ἄσωτος, παράνομος, καὶ ἀντεθνικός. Τὸν

διεδέχθη δὲ οἶκος ἀλλογενῆς, υἱοθετηθεὶς παρὰ τοῦ ἔθνους καὶ γενόμενος ἐν μὲ αὐτό.

Ἡ αὐξήσις τῶν φόρων χωρὶς γνωμοδότησιν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, ἐβίασε τὴν ἀρκτῶν Ἀμερικὴν εἰς ἀποστασίαν, καὶ τὰς Ἀγγλικὰς ἐκεῖνας ἀποικίας εἰς αὐτόνομον δημοκρατίαν μετεσχημάτισεν.

Αἱ ἀσωτίαι τῆς αὐλῆς καὶ τὰ ἀνεύθυνα πολιτεύματα Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τετάρτου καὶ τῶν διαδόχων του, οἱ μυστηριώδεις φυλακισμοὶ, καὶ ἡ πρὸ δύο περιόδου αἰώνων ἀπουσία τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, κτεστρεψάν τὴν Γαλλικὴν βασιλείαν τῶν πρωτοτόκων Βουρβόνων κατὰ τὸ 1792· καὶ πάλιν τὸ 1830, διὰ πικρανομίαν περὶ τὸ σύνταγμα, μετέβη τὸ σκῆπτρον ἀπὸ τὰς χεῖρας ἐκεῖνων εἰς τοὺς δευτεροτόκους τοῦ βασιλικοῦ τούτου οἴκου. «Λουδοβίκος ὁ ἰε΄. (διηγεῖται ὁ Σαίης) ἠναγκάσθη ποτὲ, διὰ νὰ πληρῶσῃ κάποια παραλελυμένα χρέη, νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἀχουρίων του ὅσον χρημάτιον εἶχον. Ὁ ὑπουργὸς τῆς οἰκονομίας Καλόννης (Calonne), ἀείποτε ἐνδοτικὸς εἰς τοὺς δυνατοὺς, ἐσηκονεν ἐνίοτε καὶ ἀπὸ τὰ θέατρα ὅσα ἐσύναζον καθ' ἡμέραν· τὸ δὲ αἰσχιστον, τραγικῶς κατασεύσας ποτὲ τὴν συμπάθειαν τῶν Παρισινῶν, καὶ συλλέξας πολλὰς χρηματικὰς συνεισφορὰς διὰ νὰ συστήσῃ νοσοκομεῖα, κατεσκόρπισε καὶ αὐτὰς εἰς τὰς αὐλικὰς παραλυσίας. Τοιοῦτοι ἐξωλέστατοι οἰκονόμοι ἰκέτευον ἄλλοτε τραπεζίτας, κρίζοντες· «δότε μας τὸν ἐπιούσιον ἄρτον· βοηθήσατέ μας· ὁ βασιλεὺς ἀναχωρῶν εἰς Φονταίνβλω, ἀπὸ σᾶς προσμένει τὰ διαβατήρια· εἴσθε ἡ μόνη ἐλπίς μας, δράμετε.» Ἀπολύτου ἡγεμόνος αὐλῆς, καὶ ὅσοι μετέχουσιν ἀπὸ τὰς χάριτάς της, θεωροῦσιν ὡς κάκιστον ὑπουργόν, τὸν φειδωλὸν τῶν δημοσίων πόρων. Διὰ τοῦτο ἀποθανόντος μὲν τοῦ αἰοιδίμου Ἑρρίκου, εὐθὺς ἐξεβλήθη ὁ ἔθνοφιλέστατος Σουλλῆς, τὸν δὲ Τουργότον καὶ Νέκερον κατεδίωκον αἱ παλατιναὶ ἄρπυιαι αἱ περὶ Λουδοβίκον

τὸν δέκατον ἕκτον. Κατὰ τὴν ἠθικὴν τῶν αὐλικῶν, ἀριστος οἰκονομίας ὑπουργὸς εἶνε ὁ ἐμπειρότατος εἰς τὸ νὰ ἐκδύῃ τοὺς φορολογουμένους. Καὶ τὸν μεταχειρίζονται μὲν ἐν ὄσῳ ἐφευρίσκει νέα πορίσματα, τὸν ἀπολακτίζουσι δὲ καὶ καλοῦσιν ἄλλον, ἀφ' οὗ σφερέυση ἡ τέχνη του. Ἐν τοσοῦτῳ τί δύναται νὰ καταστήσῃ τὰ τῆς δημοσίου οἰκονομίας ἀπλᾶ καὶ εὐκόλα; Μόνη ἡ εὐταξία τῶν ἐξόδων. Τὰ ὑπέρογκα ἀναλώματα ἐπιφέρουσι τὰς τμιευτικὰς ἐφευρέσεις, τὰς φορολογικὰς νομοκατάρτας, αἵτινες καταπονοῦσι καὶ ἀπελπίζουσι τὸν λαόν. Ἐξουσία συνεθισμένη νὰ διαχειρίζῃ παχείας ποσότητος, ἀποβαίνει παρ' ἡμέραν ἀσωτοτέρα καὶ ἀκορεστοτέρα. Τότε ἀναφύονται τὰ τεχνάσματα, αἱ καταχρήσεις, καὶ παρακολοθοῦσιν ἡ ἀπάτη καὶ ἡ πολιτικὴ διαφθορά· καὶ ἐπειδὴ πρὸς τὴν καταδυναστίαν ἀντερείδει παραπόνων ἠχώ, κατάσκοποι καὶ συκοφάνται περιπλανῶνται ὡς ἄγγελοι σκότους, προμηνύοντες ὡς δυσειδῆ νέφη τὸν κατακλυσμὸν τῆς κοινῶνας. Ἡ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν! Θέλετε νὰ πληρῶνῃται οἱ φόροι προθύμως καὶ ἀκριβῶς; Ἄς μὴ ὑπερβαίνωσι τὰς ἀληθινὰς χρεῖας τοῦ δημοσίου, καὶ εἰς ὅλους ἄς γίνηται γνωστὴ ἡ πιστὴ χρῆσις των. «Πεπεισμένος εἶμι (λέγει φρονίμως ὁ Βέρρης) ὅτι ἂν αἱ δημόσιοι πρόσοδοι πάντοτε κοινωφελῶς ἐξωδεύοντο, ὁ λαὸς ἤθελε θεωρεῖ τὸ βᾶρος τοῦτο ὡς ἱερὸν χρέος, καὶ ὁ ἀποφεύγων αὐτὸ ἤθελε καταφρονεῖσθαι ὡς ἄνθρωπος ὅστις, ἐκουσίως συντροφεύσας μὲ ἐταιρίαν τινὰ, καὶ ἀπολαμβάνων τὰς ὠφελείας, ἀποποιεῖται τὰς εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλούσας καταβολὰς»· (1)

Πάλιν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας βασιλεύουσιν ἐνδοξοὶ, οἰκονομικῶς, συνταγματικῶς τε καὶ ἐθνικῶς, εἰς μὲν τὴν Σουηδίαν, Κάρολος Ιωάννης, Γάλλος τὴν γενεάν, εἰς δὲ τὴν Βελγικὴν, Λεοπόλδος, Γερμανὸς ἡγεμὼν, καὶ εἰς

(1) Ἴδε τὴν μακρὰν περὶ πολιτικῆς Οἰκονομίας πραγματείαν τοῦ Σαίη, τόμ. στ'. σελ. 6, 7, 11, 12.

τὴν Ἰσπανίαν, Χριστίνα, γένους Ἰταλικοῦ. Παρὰ τοῦ ἔθνους ἐκάστου κληθέντες, ἐντὸς τοῦ ἔθνους, μόνου ἐλθόντες, ἐσωματοποιήθησαν, καὶ ἡγεμονεύουσι δι' αὐτοῦ μόνου, μετ' αὐτοῦ, καὶ πρὸς ὄφελος μόνου αὐτοῦ· τοὺς δὲ ἀρχίους συμπατριώτας τῶν ἀμεταγνώστως ἀπέκλεισαν ἀπὸ τῆς χάριτος καὶ ἀπὸ τὰ δικαιώματα, τὰ ἐπανήκοντα εἰς μόνον τὰ τέκνα τῆς νέας πατρίδος τῶν.

Ἀλλὰ πόση τις πρέπει νὰ ἦνε ἡ χρηματικὴ μερὶς ἡ ἐτησίως ἀπονεμομένη εἰς τὸν συνταγματικὸν καὶ ἔθνικὸν ἡγέμονον, ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ βιομηχανικὴν κατάστασιν τῆς ἐπικρατείας; Τὸ ζήτημα εἶνε ἐμβριθές, ὡς ἔχον παραδειγματικὴν ῥοπήν εἰς ὅλην τὴν οἰκονομικὴν ἀπονεμῆσιν καὶ εἰς τὰ ἦθη αὐτά. Ἡμεῖς δὲ θέλομεν εὐρεῖ τὴν λύσιν, εὐρίσκοντες τὸ ἀνάλογον ἐκ τῆς ἱστορίας.

Ὁ πρόεδρος τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς, αἰρετὸς ἡγεμὼν, λαμβάνει 150 χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος ἀπὸ τὸν δημόσιον θησαυρὸν, ἔχοντα προσόδους ἐσθίας περὶ τὰ 200 ἑκατομμύρια χωρὶς ἐπιβάρυνσιν τῶν πολιτῶν, καὶ ἤδη ἀποσβέσαντα τὸ ἔθνικὸν χρέος. Ἐκεῖ, ἔνδεκα ἑκατομμύρια λαοῦ προβαίνουνσι καθ' ἑκάστην εἰς πλῆθος, εὐπορίαν καὶ ἐπισημίην.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς μεγάλης Βρετανίας λαμβάνει 13 περίπου ἑκατομμύρια. Ἐσοδεύει τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐν διλλιόνιον καὶ 400 ἑκατομμύρια ἀπὸ λαὸν ἑκατομμυρίων εἰκοσιοκτὼ, βιομηχανώτατον καὶ δυνατῶν κεφαλαίων κύριον· τὸ δὲ δημόσιον χρέος καὶ οἱ φόροι βαθμηδὸν ἐλαττοῦνται διὰ τῆς εἰς τὰ ἔξοδα οἰκονομίας.

Εἰς τὴν Γαλίαν, πατρίδα πλατεῖαν καὶ εὐφορον τριακόντα τριῶν ἑκατομμυρίων κατοίκων ἐργατικῶν καὶ παραγωγῶν, ὅπου τὸ δημόσιον εἰσόδημα ἀναβαίνει εἰς ἐν διλλιόνιον, 14 ἑκατομμύρια εἶνε τοῦ βασιλέως.

Ἡ Βελγικὴ ἔχει τέσσαρα ἑκατομμύρια φιλεργῶν οἰκητό-

ρων, πρόσδοτον πολιτικὴν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων, καὶ εἰς τὸ βασιλέα δίδει τρία καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια κατ' ἔτος.

Ἡ Ὁλλανδία, σενὴ μὲν χώρα, ἀκμάζουσα δὲ εἰς βιομηχανίαν καὶ πλοῦτον, περιέχει δύο ἑκατομμύρια κατοίκων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους συνάγονται ἕως ἑκατὸν ἑκατομμύρια φόρων. Πληρῶνεται ἀκριβῶς τὸ δημόσιον χρέος, καὶ ὁ βασιλεὺς λαμβάνει τρία ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν μισθοδοτεῖ καὶ τινὰς τῶν ὑπουργῶν. Ἀρίστη οἰκονομία ἐπικρατεῖ καὶ ἐνταῦθα.

Τὸ ἠνωμένον βασιλεῖον Σουηδίας καὶ Νορβηγίας κατοικεῖται ἀπὸ τεσσάρων καὶ ἡμίσεος περίπου ἑκατομμυρίων λαόν, συλλέγει 35 ἑκατομμυρίων εἰσόδημα (ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν διφροντίζεται ὁ στρατός, ἀλλ' ἀπὸ προσόδους γαιῶν, εἰς τοῦτο προσδιωρισμένων), καὶ εἰς τὸν βασιλέα χορηγεῖ τέσσαρα ἑκατομμύρια κατ' ἔτος. Πληρῶνει δὲ αὐτὸς ἰδίως καὶ τινὰς τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν. Καὶ τὸ μὲν ἔτι ὑπόλοιπον χρέος τῆς Σουηδίας ἐντὸς ἐπτὰ χρόνων θέλει ἀποσβεσθῆ ὅλον, τὸ δὲ τῆς Νορβηγίας ἀργότερα. Οἱ κάτοικοι εἶνε μὲν φιλόπονοι, ἀλλὰ σεροῦνται χρηματικῶν ἀφορμῶν καὶ μάχονται μὲ δύσκαρπον γῆν. Τοῦ βασιλείου τούτου ὁ σοφὸς ἄρχων θαυμασίως ἐβελτίωσε διὰ τῆς διοικήσεώς του τὴν σάσιν τῶν χωρικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ἄλλοτε, διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν τροφήν τῶν, προσελάμβανον καὶ ἄλευρον ἀπὸ φλοιοῦς δένδρων (1).

Ἰπ' ὄψιν ἔχοντες τὰ παραδείγματα ταῦτα τῶν κοινωνιῶν ὅσαι, μᾶλλον προεβηκυῖαι, δύνανται νὰ ὀδηγήσωσι καὶ διδάξωσι τὰς ἄλλας, πληροφοροῦμεθα, ὅτι ὁ μὲν Ἀμερικανὸς μονάρχης ἀπολαμβάνει, ὡς ἐνιαυσίον ἀντιμισθίαν τῶν φροντίδων τῆς ἀκροτάτης ἀρχῆς, μόλις τὸ χιλιοστὸν τριακοστὸν μέρος τῶν δημοσίων προσόδων ὁ δὲ Βρετανὸς, τὸ ἑκατοστὸν ὄγδοον· ὁ Γάλλος, τὸ ἐβδομηκοστὸν· ὁ Βέλγης, τὸ εἰ-

(1) Ἴδε τὴν Περιήγησιν εἰς Σουηδίαν Ἀλεξάνδρου Δομόντου, (Alexandre Daumont) γαλλιστὶ γεγραμμένην.

κοστὸν ἔννατον· ὁ Ὀλλανδὸς, τὸ τριακοστὸν τρίτον, ὁ δὲ Σουηδὸς, συμπεριλαμβανομένης εἰς τὰς προσόδους καὶ τῆς ἐπικαρπίας τῶν στρατιωτικῶν γαιῶν, καὶ ἀφαιρουμένων τῶν ἀφ' ἑαυτοῦ μισθοδοσιῶν, ἀποδέχεται τὸ εἰκοστὸν τρίτον τῶν δημοσίων πόρων.

Καὶ ταῦτα πάντα ψηφίζονται ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους ἑκάστου.

Ζητοῦντες ἤδη μέσον τινὰ συμπαθητικὸν ὄρον καὶ σύμμετρον ὅσον ἐφικτὸν πρὸς Ἐπικράτειαν ἀρτισύστατον ὀκτακοσίων μόνις χιλιάδων κατοίκων, τετρυχωμένων ἀπὸ μακρὰ ἀγρίου πολέμου παθήματα καὶ καταθρηνοῦντων τῆς βιομηχανίας τὴν χρηματικὴν ἔνδειαν, πρὸς ἐπικράτειαν, τῆς ὁποίας οἱ μὲν ἐτήσιοι πόροι μόνις ἀναβαίνουνσι κατ' ἀλήθειαν εἰς δραχμῶν ἑκατομμύρια δώδεκα, τὰ δὲ ἔξοδα ὑπερτρέχοντα σκυθρωπὸν ἐξανοίγουσι χάσμα, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους ἐγγυὸς ὄν τῶν διακοσίων ἑκατομμυρίων, μένει καὶ ἀδιάτακτον καὶ ἀπλήρωτον, λέγομεν ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς τοιαύτης ἐπικρατείας, ἂν θέλῃ νὰ ἡγεμονεύσῃ συνταγματικῶς, οἰκονομικῶς, καὶ ἐθνικῶς, ἡγουν ἀπεριστοίχιστος ἀπὸ ἀλλοφύλων σώματα, ιδέας τε καὶ ὀρέξεις, καὶ προσέχων ὅλως ὡς πατὴρ εἰς τὸ εὖ εἶναι τῶν ἀρχομένων, ἡγουν θεαρέστως καὶ σωτηρίως, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λαμβάνῃ πλέον τῶν τριακοσίων ἐξήκοντα χιλιάδων δραχμῶν κατ' ἔτος ἀπὸ τὸν δημόσιον θησαυρόν. Καὶ τόση ποσότης, τὸ τριακοστημόριον οὔσα περίπου τῶν δημοσίων πόρων, βαρεῖα φαίνεται ὡς πρὸς ἐπικράτειαν ἔρημον ἔτι τῶν χρεωδεστάτων συστατικῶν. Ὅθεν ἔπεται νὰ ἐλαττωθῇ, ἂν προσχαρισθῶσιν εἰς τὸν βασιλέα παρὰ τοῦ ἔθνους καὶ κτήματα γαιῶν. Οὕτως ἡ οἰκονομία, σεμνῶς καὶ ὁμαλῶς καταβαίνουσα ἀπὸ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῆς αὐλῆς, καὶ εὐλόγως διανεμομένη εἰς ὅλην μὲν τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν τὴν τάξιν, εἰς ὅλους δὲ τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως, θέλει καταστήσῃ εὐλογητὴν, ἐγαπητὴν καὶ

στερεωτάτην τὴν βασιλείαν. Τὸ ἔθνος εὐθυμον θέλει προχωρεῖ πρὸς τὴν αὐξήσιν, καὶ εὐπιστοὶ ἐλπίδες, μεγάλων ἀγαθῶν ἄγγελαι, θέλουσι τὸν βασιλέα συμποιώσει μὲ τὸν λαόν. Ἄν δὲ παρὰ πᾶσαν ἠθικὴν ἀνάγκην τὰ ἐναντία νικήσωσι, καὶ τὸ δωδέκατον μὲν τῶν φόρων διατελέσῃ αὐτοκυρίως μεταχρετούμενον καὶ ἀθρόως πρὸ μηνῶν ἀμαξοφορούμενον εἰς τὴν αὐλὴν, αἱ δὲ λοιπαὶ διοικητικαὶ δαπάναι ἐπίσης ἀκολασταίνωσι, τότε ἐγγυὸς τὸ ναυάγιον.

Ταῦτα δὲν εἶνε ποιήσεις, μέλπουσα τοὺς συζεύξαντας θεοστρυγῶς ἀδελφὰς δύο μὲ ἀδελφοὺς δύο δὲν εἶνε ῥητορεία, οὔτε θυμιάμα κολακείας, οὔτ' ἐγκώμια μελιχρὰ μαγειρῶν· εἶνε γεωμετρία· εἶν' ἀλήθεια ἱστορικαί, ἠθικαί, πολιτικαί, ἐπιστημονικαί, θεοθεν ἀνθρώπιναι, βασιλικαί· ἀδαμαντίνη θεωρία, ἐπὶ τὰ πράγματα καθηδραιωμένη, ἐπεκτείνουσα πρὸς καταμέτρησιν τοῦ μέλλοντος τὸν πῆχυν τῆς γνώσεως αἰτίων καὶ ἀποτελεσμάτων· εἶνε μάντευμα γραπτὸν μύστου καὶ ἱερέως ἐλαχίστου τοῦ ὄντος ἔυδιον καὶ εὐσταθὲς προβάλλοντος πρόσωπον. Σώζονται βασιλεῖς καὶ βασιλευόμενοι διὰ τοιούτων παρῥησιασμάτων, τὸ δὲ ψεῦδος τοὺς ἐξωλόθρευσε. Καὶ φίλος μὲν ἀσφαλίστατος εἶνε βασιλέων καὶ βασιλευομένων ὁ κατὰ τὴν ἀλήθειαν συμβουλευῶν, ἐχθρὸς δὲ ὁ κατασιωπῶν ἐν καιροῖς ἐπιμελείας δεομένων, ἢ κατ' ἀρέσκειαν συκοφαντῶν καὶ ψευδόμενος· ὅτι, ἂν τῶν ἀγρίων θηρίων τὸ κάκιστον ἦνε ὁ τύραννος, τὸ μοχθηρότατον τῶν ἡμέρων εἶνε ὁ κόλαξ.

Δημόσιον συνταγματικὸν νόμιμον (I).

ἌΡΘΡΟΝ Β'.

Ἀπλουστέρα καὶ εὐκολωτέρα γίνεται ἡ ἐκλογή τῶν βουλευτῶν ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀριστοκρατία κληρονομικὴ, ἀλ-

(I) Προτιμῶμεν σήμερον νὰ εἰπώμεν νόμιμον ἀντὶ τοῦ δικαίου, ὅπερ παρεδέχθημεν εἰς τὸ πρῶτον μας ἄρθρον, Φυλλάδ. Α'. Σελ. 1.

λ' ὁ λαός, καὶ ἐξ αὐτοῦ τάξις τις προσεγγίζουσα, εὐποροῦντέρα, λογιωτέρα καὶ ἐμπειροτέρα. Ἀπέχουσι τότε οἱ κακοὶ οἰωνοὶ οἱ συνοδεύοντες τοὺς λεπρωδεις κύρακας τῆς προνομιακῆς καὶ χωροδеспοτικῆς εὐγενείας.

Εὐλογον φαίνεται νὰ γίνωνται αἱ ἐκλογαὶ τῶν Βουλευτῶν κατὰ δῆμους ἢ κατὰ συνόδους δῆμων ὅταν οὗτοι ᾖε μικροὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων νὰ συνίσταται ὅσον τὸ δυνατόν περιεκτικὸς, φυλαττομένης ὅχι τῆς ἀριθμητικῆς ἀναλογίας τῶν κατοίκων μικρᾶς τινος ἐπικρατείας πρὸς ἄλλας μεγαλύτερας, ἀλλὰ τῆς ἠθικῆς ἀναλογίας τῶν συμφερόντων.

Οἱ Βουλευταὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ἢ ν' ἀποκτήσωσιν ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ ἐφάσεων τῆς κοινότητος ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγονται, εἴτε αὐτῆς μέλη εἴνε, εἴτε ἐξ ἄλλης ἐκλήθησαν. Πρέπει ἐπίσης νὰ γνωρίζωσι τὰς καθόλου περιστάσεις τῆς ἐπικρατείας καὶ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ἄλλας· διότι ἄλλως δὲν δύνανται νὰ ὠφελήσωσιν ἐμμελῶς τὴν τε ἐκλέξασαν κοινότητα καὶ τὴν ἐπικρατείαν, τῶν ὑπῆϊων ἀμφοτέρων συνάμα λογίζονται ἀντιπρόσωποι.

Εἰς τὰς συνταγματικὰς μοναρχίας ἀπέλαβεν ὁ βασιλεὺς δικαίωμα νὰ διορίζη Ὁμοτίμους ἢ Γερουσιαστὰς ἐκ τῶν μὴ ὄντων τοιούτων λόγῳ γενετῆς· ἀμφοτέραι δὲ αἱ ὁμοτιμίαι αὐταὶ, ἢ, τε κατὰ φύσιν καὶ ἢ ἐκ βασιλικῆς, ἀναδεικτικῆς ὑπῆρχαν ἐπὶ πολὺ κληρονομικαί. Τὴν ἀσύντακτον ταύτην διάταξιν δὲν ἠδυνήθησαν οἱ δημοσιολόγοι νὰ ὑπερασπίσωσιν ἄλλως εἰ μὴ διὰ τῶν θρυλλουμένων ἀναγκῶν ὑπερεχούσης ὠφελείας, ἐπιδεικνύοντες τὴν οὕτω συνεστῶσαν Γερουσίαν, σταθερωτέραν καὶ μᾶλλον ἀπὸ τὸν θρόνον ἐξηρητημένην ὡς ἐὰν ποτέποτε ὠφέλεια ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν ἀρχῶν, τοῦτέστι τῶν καθηκόντων, καὶ ὡς ἐὰν δὲν ᾗτο πρῶτον τοῦ νομοθέτου καθήκον νὰ ἐμμένῃ εἰς ταύτας.

Ἄν ἡ γερουσία ὑφίσταται καὶ ἐνεργῆ πρὸς τὸ συμφέρον

τοῦ ἔθνους, τοῦ ἔθνους ἀντιπρόσωποι μεταλλακτοὶ εἶνε καὶ οἱ γερουσιασταί. Ἄρα δὲν δύναται ἄλλος νὰ τοὺς ἐκλέγη, πλὴν οἱ αἰρέται οἱ παρὰ τοῦ ἔθνους διωρισμένοι. Νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη παρεχωρήθη εἰς τὸν ἡγεμόνα ὡς ἐπίτροπον, εἶνε παράλογον, διότι ἐπὶ πάσης μὲν ἐπιτροπίας ὑποτίθεται ἐμπιστοσύνη, αὕτη δὲ συνήθως εἰς μόνον μεταλλακτοὺς ἐπιτρόπους χαρίζεται. Ὁ σήμερον ἀξιοπίστος, παύει πολλάκις αὐριον τοῦ νὰ ᾗνε τοιοῦτος· καὶ μάλιστα ὅταν λόγος πρόκηται περὶ ἐκλογῆς ὅχι ἐνός τινος, ἀλλὰ πολλῶν.

Αἰρέται ἀρμόδιοι τῶν Γερουσιαστῶν ἐν μέρει μὲν ἤθελαν εἶναι οἱ κυρίως δημοτικοὶ Βουλευταί, ἐν μέρει δὲ ὁ ἡγεμὼν, ὡς ἱκανὸς ὢν νὰ γνωρίζῃ πολλοὺς ἐκ τῶν ἀρίστων πολιτῶν κατὰ τὴν ἐμπειρίαν καὶ μάθησιν καὶ καλοκάγαθίαν. Ἄλλ' αὐτὸς μὲν ἤθελε προβάλλει ὑποψηφίους, ἡ δὲ βουλή ἤθελεν ἐκλέγει τινὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ συμπληρῶνει τὸ ὅλον τῆς Γερουσίας διὰ τῶν παρ' αὐτῆς ἀμέσως ἐκλεγομένων.

Ἐπίσης ἄτακτον φαίνεται καὶ τὸ ἔθος πολιτειῶν τινῶν, καθ' ὃ οἱ Αἰρέται μὲν τοῦ ἔθνους προβάλλουσι τοὺς ὑποψηφίους, ὁ ἡγεμὼν δ' ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν τοὺς γερουσιαστὰς κατὰ τὸ ἀρέσκον. Ὅταν ὁ ἡγεμὼν προβάλλῃ, δὲν ἐμποδίζεται ἡ ἐλευθέρως ἐκλεκτικὴ πράξις τῶν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένων ἀνδρῶν· ἂν δὲ αὐτὸς καταστῇ μόνος ἀποτελεστικὸς ἐκλέκτης, ἐνδέχεται νὰ ἀναγορεύσῃ τινὰς τῶν ὀλιγώτερον τιμωμένων ἀπὸ τοὺς κυρίως ἐκλέκτας.

Ὁ συνταγματικὸς νόμος δὲν πρέπει μόνον νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν καὶ τῶν Γερουσιαστῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐκλογῶν καὶ διορισμῶν εἰς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας ἢ ἐξουσίας, αἵτινες εἶνε ἡ Δικαστικὴ καὶ ἡ Ἐπιτελεστικὴ. Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης, φρονοῦμεν ὅτι μέγα πολιτικὸν πλημμελημα εἶνε τὸ νὰ λαμβάνῃ αὕτη τὸν διορισμὸν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδὴ παρὰ τῶν δραστήρων (agents) τῆς Ἐπιτελεστικῆς ἐξουσίας. Ἡ δικαστικὴ τάξις πρέπει νὰ προκύπη

ἀπὸ καθαρὴν ἐκλογὴν τοῦ ἔθνους. Περί δὲ τῆς ἐπιτελεστικῆς ἀρχῆς, ἀναγκαῖον φαίνεται τὸ ἀνάπαλιν, ἦγον οἱ ἀρχηγοὶ πάσης ὑπηρεσίας ἢ πάσης διαρέσεως αὐτῆς, νὰ ἔχωσιν ἐλευθεράν ἐνέργειαν εἰς προτάσιν καὶ διορισμὸν τῶν ὑπ' αὐτοῖς ἐργατῶν, ἐπὶ εὐθύνῃ τῇ ἰδίᾳ. Εὐθύνῃ χωρὶς ἐλευθερίαν, εἶνε παρalogισμὸς, εἶνε σόφισμα τυραννικόν. Δοθεῖσιν δὲ τῆς ἐλευθερίας, ἢ εὐθύνῃ παρέπεται κατὰ νόμον φύσεως. Οὕτω πως εἰς τὴν διοικητικὴν ἐργασίαν ἐγκαθίστανται καὶ ἡ γοργότης καὶ ἡ ὁμοφροσύνη. Σημειωτέον δὲ ὅτι ταῦτα λέγονται ὄχι μόνον διὰ τοὺς διορισμοὺς εἰς τὰς χειρευούσας θέσεις, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀντικαταστάσεις· διότι, ἂν ἐπισφαλὲς τῶ ὄντι καὶ ἄδικον πολλάκις ἦνε ν' ἀλλάσσωνται συχνὰ οἱ ὑπηρετοῦντες, ἐπικινδυνώτερον γίνεται τὸ νὰ ἐγκαταμένωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἱ ἀνάξιοι.

Ἄς μεταβῶμεν εἰς τὴν μέθοδον τῶν ἐκλογῶν.

Ἀπέχουσιν ἰκανῶς τοῦ εὐλόγου οἱ πολλαχοῦ συνήθεις τοῦ ἐκλέγειν τρόποι· εἴτε διὰ τὸ ἀπόκρυφον ὃ, που παραδέχονται, εἴτε διὰ τὸ εἶδος τῆς ψηφοφορίας, πάντῃ ἀλλότριον πρὸς τὴν διάνοιαν τῶν ἐκλεγόντων, εἴτε καὶ δι' ὅσα ἐπισυμβαίνουσιν ἐναντία εἰς τὸν σκοπὸν αὐτῶν τῶν ἐκλογῶν ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου.

Πρέπει, καθ' ἡμᾶς, νὰ λείψῃ τὸ ἀπόκρυφον ὅπου ἐκπληροῦνται καθήκοντα περὶ τὴν κοινωνίαν. Ἀσφαλεστάτη ἐγγυήτρια τῆς ἀκριβοῦς ἐκπεραιώσεως πάσης δημοσίου ὑπηρεσίας, γίνεται ἡ δημοσιότης· καὶ μάλιστα, ἂν οἱ ἐκλέγοντες καθίζωνται ἐνόμως ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πολιτείαν τῶν ἐκλεγομένων.

Ἀλλὰ λέγουσιν ὅτι ὁ τίμιος ἐκλέκτης, ἂν τύχῃ δευλός, τότε θέλει ψηφοφορεῖ κατὰ συνείδησιν, ὅταν ἐνθαρρύνηται ἀπὸ τὸ μυστήριον τῆς κληρωτίδος· ἀναγκάζομενος δὲ εἰς δημόσιον ψηφοφορίαν, θέλει συστέλλεσθαι ἀπέναντι τοῦ δυνάτου, ἐπιθυμοῦντος ἐκλογὴν ἄλλων ὑποκειμένων.

Πλὴν καὶ οἱ Βουλευταὶ καὶ οἱ Δικασταὶ δὲν εἶνε φύσεως ἀνθρωπίνης; Καὶ ὅμως πολλάκις ἀνευδοιάστως ἀποφαίνονται κατὰ συμφερόντων ἰσχυρῶν, τῶν θυρῶν ἀνεωγμένων. Ἐπιτα ἂν ὁ ἐκλέκτης ἦνε εὐσυνείδητος καὶ δευλός, ἐπίσης ἔπεται ὅτι δημοσία ψηφοφορῶν δὲν θέλει τολμήσῃ ν' ἀποδεχθῇ τ' ὄνομα ὑποψηφίου τινὸς γνωστοῦ διὰ κακοήθειαν, ὡς ἐνδέχεται νὰ βυθίσῃ εἰς τὸ ἀπόκρυφον τὴν ὑπὲρ τοῦ δυνατοῦ ψῆφον του, φοβούμενος μὴ, ἄλλως πράττων, ἀνακαλυφθῇ καὶ βλαφθῇ παρ' ἐκείνου.

Πῶς δὲν βλέπουσιν οἱ τοιαύτην γνώμην ἔχοντες, ὅτι, κατακαλύπτοντες διὰ τοῦ ἀποκρύφου ὅλους τοὺς διεφθαρμένους καὶ κατεβραδίουρημένους ἐκλέκτας, ἀφαιροῦσι τὸν μόνον αὐτῶν χαλινὸν, τὸ πρὸς τὸ κοινὸν σέβας, καὶ καθιστῶσιν ἅμα ἀδύνατον τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων καὶ ἀπεστιῶν των; Διότι, ἂν μὲν ἄγνωστον πῶς ἐξετέλεσαν οἱ ἐκλέκται τὴν ἐντολὴν των, ἐπὶ τίνι λόγῳ θέλομεν τοὺς τὴν στερήσῃ;

ΠΑΡΑΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ.

— Καὶ ἂν ἐπιθυμῇ ὁ συγγραφεὺς νὰ γράψῃ περισσότερα, καὶ ἂν ὀρέγωνται οἱ συνδρομηταὶ νὰ τ' ἀναγνώσωσι, μὴ περαιτέρω, λέγει ὁ φόμος τῆς ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς τῶν φυλλαδίων, ὁ ὅποιος αὐξάνει καθ' ὅσον αὐξάνουσιν καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφάβητου ἢ ἐξαπλόνεται ὁπωςοῦν τὸ χάρτινον φυλλαράκι. Οἱ φορολόγοι προφυλάττουσι τοὺς ἀναγνώστας ἀπὸ τὴν δυσπεψίαν τῆς ἀναγνώσεως, καθὼς καὶ οἱ νομοθέται προφυλάττουσιν ἀπὸ τὸ φῶς τῆς παρρησίας, τοὺς μὴ ἔχοντας νὰ καταβάλωσι πέντε χιλιάδας δραχμῶν.

— Ἐκεῖνο ὃ, που εἶπαμεν ἄλλοτε, ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ ἀπόντες ὑπερποθοῦσι τὸν παράδεισον τῆς πατρίδος, οὐδέποτε λησμονοῦντες καὶ παῖδες μετὰ πατέρας τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς των, καὶ πάντοθεν καὶ πάντοτε γενναῖα πράττουσι καὶ καταβάλλουσιν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ ἐν ταῖς ἐσχαιαῖς τῆς γῆς εὐδαιμονοῦντες, γρέφουσι σενάζοντες τὰ βλέμματα πρὸς τὴν πατρίδα, ἔλαβε λαμπρὰν ἐπιμαρτύρησιν διὰ τῶν μεγαλοψύ-

γων δωρημάτων τὰ ὅποια ἐπρόσφερε πρὸς ὀλίγου εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ δήμου Ἀθηναίων ὁ ἐκ Μακεδονίας Ἕλληνας Κ. Κωνσταντῖνος Βέλλιος. Ὅλοι αἱ Ἕλληνικαὶ ἐφημερίδες ἀξίως διεσάλπισαν τὴν πράξιν τοῦ ἀνδρός. Ἡμεῖς δὲ προβήλομεν εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, προγονικὴν τὴν ἐνδειξὴν τῆς εὐγνωμοσύνης, ἔχουσαν ἅμα τὸ ἀπλοῦν, τὸ ἠθικὸν καὶ τὸ δικαίως τὴν δωρεὰν ἀνάγραπτον ἐπὶ στήλης ἐκ λίθου πεντελικοῦ, ἰδρυμένης κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ νοσοκομεῖου. Μὴ ἀγνωμονεῖτε, ὦ Ἕλληνες, πρὸς τοὺς εὐεργέτας! Βιβλιοθήκης, ψυχῆς ἰατροῦ, τὰ πρῶτα στοιχεῖα μὲ θερμὴν φιλοσοφίας ὁρμὴν σὰς ἐχάρισε πρῶτος ὁ γλυκύτατος ἀδελφός σας, ὁ ἐξ Ἀδριανουπόλεως Σακελλάριος, καὶ σεῖς ἀκόμη δὲν ἐστήσατε τὸ μνημεῖον τῆς δωρεᾶς εἰς τὰς θύρας τοῦ θεσσαυροῦ, ὅστις τὴν ψυχὴν σας θεραπεύει καὶ φωτίζει καὶ τρέφει; Εὐλογεῖτε, ὦ Ἕλληνες, καταφιλεῖτε καθ' ἑκάστην μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης τὴν μνήμην τῶν τοιούτων εὐεργετῶν σας!

— Διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλέως ἐδημοσιεύθη Γοτθικὸν πρόγραμμα, παραγεγραμμένον καὶ διὰ γραμμάτων Ἑλληνικῶν. Ἐκεῖ οἱ Γότθοι καὶ Βάνδαλοι λέγουσι Φιλοπάππου ἀντὶ Φιλοπάππου, ἀνακτήρια ἀντὶ ἀνάκτορα, τῆς Πάρρης ἀντὶ τῆς Πάρρηθος, καὶ τοῦτο τὸ κομψότατον « ἡ συνοδία θέλει ἐξακολουθήσει ἐπομένως τὴν πορείαν της. . . μέχρις οὐ φθάσῃ εἰς τὰ πρὸς ὑποδοχὴν ἀνακτορεῖα »!

— Χάρις εἰς τὴν σύστασιν τοῦ πανεπιστημίου! Ἀργὰ μὲν, ἀλλὰ θαυμαστά. Εὐρηκαν μισθὸν ἐπὶ γῆς καὶ τ' ἀκάθαρτα πλησίον τῶν καθαρῶν· ἐψωμίσθησαν καὶ τὰ πρόσπεινα καὶ βιοπλανῆ ποντικίδια ἐντὸς τῆς μάνδρας τῶν ὁμοφύλων προβάτων, διὰ νὰ οἰκοδομήσωσι τὸν νοῦν καὶ τὰ ἦθη τῶν Ἑλλήνων. Χορὸς ἀγγελικός! Ὅπου συγχορεύουσι μετὰ διπόδων ἄποδες, μονόποδες, καὶ τετράποδες φωτοδοταί! Ἄλλ' ὁ Οἰκονόμος, ὁ Δούκας, ὁ Καῖρης, ὁ Βάμβας, ὁ Βενθύλος. . . . Σιωπή! Ὁ τόπος τῶν δὲν εἶν' ἐδῶ, οὔτε κἀν διὰ μυρωδιῶν. Ἄραγε μόνον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ σεμνότης ἀπέλαβον τὰς οικείας ἀπονομὰς πρὸς ὠφέλειαν τῆς πατρίδος, ἢ καὶ αἰδούλους κολαχεῖα ἤρπασε ταυτοχρόνως πατρωνικὰς χάριτας πρὸς θεραπεῖαν ἑαυτῆς τε καὶ τῶν χαριζομένων;

Τιμή τῶν δύο φυλλαδίων, δραχμὴ μία καὶ ἡμίσεια
κατὰ μῆνα διὰ δὲ τοὺς ἔξω τῆς Ἐπικρατείας συνδρομητᾶς,
δραχμαὶ δύο καὶ εἴκοσι λεπτά.

Πίναξ τοῦ ἔκτου φυλλαδίου.

Ἡ ναυτικὴ πρῆξι τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς, ἠθικὴ
τεχνολογία.

Ἀπολογία τῆς Βασιλείας, προβαλλομένη παρὰ τῆς οἰκο- νομικῆς, συνταγματικῆς, καὶ ἐθνικῆς θεωρίας.	σελ. 1
Δημόσιον συνταγματικὸν νόμιμον, ἀρθρ. β'.	4
Παρασημηϊκότα ἠθικὰ καὶ γραμματικά	11
	15

